

Sygn. akt III Ca 366/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 czerwca 2021 r.

Sąd Okręgowy w Nowym Sączu, III Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Paweł Poreba – sprawozdawca

po rozpoznaniu w dniu 14 czerwca 2021 r. w Nowym Sączu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) spółka z o.o. w K.

przeciwko (...) S.A. w W. poprzednio (...) S.A. w W.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego w Nowym Targu

z dnia 26 lutego 2021 r., sygn. akt I C 44/20upr

- 1. zmienia zaskarżony wyrok w pkt. I w ten tylko sposób, że datę „13.08.2019 r.” zastępuje datą „07.09.2019 r.”,**
- 2. oddala apelację w pozostałym zakresie,**
- 3. zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 450 zł (czterysta pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.**

(...)

Sygn. akt III Ca 366/21

UZASADNIENIE

Wyroku Sądu Okręgowego w Nowym Sączu

z dnia 14 czerwca 2021 r.

Strona powoda (...) sp. z o.o. z siedzibą w K. domagała się zasądzenia od strony pozwanej (...) S.A. z siedzibą w W. na jej rzecz kwoty 4 594,05 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 07 września 2019 r. do dnia zapłaty oraz kosztów postępowania według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu podała, że w wyniku kolizji drogowej w dniu 19 czerwca 2019 r., której sprawca posiadał zawartą z pozwaną umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, uległ uszkodzeniu samochód poszkodowanych D. S. (1) i S. M.. Szkoda została zgłoszona w pozwanym zakładzie ubezpieczeń. W dniu 26 czerwca 2019 r. poszkodowani zawarli umowę najmu pojazdu zastępczego. Następnie poszkodowany dokonał cesji wierzytelności (prawa do zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego) na rzecz strony powodowej. Koszt najmu

w okresie 37 dni wyniósł 7 281,60 zł brutto, jednakże pozwana uznała roszczenie jedynie co do kwoty 2 687,55 zł brutto, ograniczając okres najmu do 23 dni oraz stawkę dobową za najem do kwoty 116,85 zł brutto. Strona powodowa wskazała także, że poszkodowany miał prawo wynajmować pojazd zastępczy przez 37 dni, tj. od dnia poprzedzającego przyjęcie pojazdu uszkodzonego do serwisu (26 czerwca 2019 r.) do dnia zakończenia naprawy (01 sierpnia 2019 r.), przy czym pozwana dopiero w dniu 23 lipca 2019r. przyjęła odpowiedzialność za powstałą szkodę. Z ostrożności procesowej strona powodowa podniosła również, że zaakceptowana przez najemcę stawka czynszu jest ceną rynkową, zaś poszkodowany nie skorzystał z propozycji wynajęcia pojazdu zastępczego od pozwanego z uwagi na długi czas potrzebny na podstawienie auta (około 3 dni).

Nakazem zapłaty z dnia 13 grudnia 2019 r. w postępowaniu upominawczym do sygn. akt I Nc 1887/19 Sąd Rejonowy w Nowym Targu orzekł zgodnie z żądaniem pozwu (k. 31).

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwana wniosła o oddalenie powództwa oraz zasądzenie od strony powodowej kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Pozwana zaprzeczyła, iż wynajęcie pojazdu zastępczego przez poszkodowanego od strony powodowej, po stawce czynszu najmu przekraczającej stawkę, za którą pozwana zaoferowała zorganizowanie poszkodowanemu najmu pojazdu zastępczego, było celowe, obiektywnie i ekonomicznie uzasadnione, a tym samym mieściło się w zakresie normalnych następstw zdarzenia w rozumieniu art. 361 k.c. oraz jakoby w związku ze szkodą pozostawał najem pojazdu zastępczego przez okres 37 dni. Pozwana zarzuciła także, że w sprawie nieusprawiedliwione pozostawało postępowanie warsztatu naprawczego polegające na zwłoce w naprawie pojazdu uszkodzonego, w oczekiwaniu na wydanie decyzji ustalającej odpowiedzialność odszkodowawczą pozwanego, ponieważ odpowiedzialność sprawcy zdarzenia nie budziła żadnych wątpliwości i na żadnym etapie postępowania likwidacyjnego nie była sporna, zaś poszkodowany w żaden sposób nie udokumentował czasu naprawy. Uzasadniony czas naprawy zaakceptowany przez pozwaną obejmuje natomiast okres 23 dni - od dnia rozpoczęcia usługi do dnia przesłania kalkulacji (w dniu 11 lipca 2019 r.), 2 dni na zamówienie części oraz dodatkowe 6 dni czasu naprawy. Pozwana wskazała także, że już w dniu zgłoszenia szkody (tj. 24 czerwca 2019 r.) poszkodowana została poinformowana o możliwości wynajęcia bezpłatnie pojazdu zastępczego w wypożyczalni współpracującej z pozwaną, a w wiadomości tej pojawiła się też informacja o wysokości akceptowalnych stawek najmu w przypadku najmu z rynku.

Wyrokiem z dnia 26 lutego 2021 r. (k. 139) Sąd Rejonowy w Nowym Targu zasądził (pkt. I) od pozwanej (...) S.A. w W. na rzecz strony powodowej (...) Sp. z o.o. w K., kwotę 1 519,05 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 13 sierpnia 2019 r. do dnia zapłaty. W pozostałym zakresie Sąd Rejonowy powództwo oddalił (pkt. II) oraz zasądził (pkt. III) od powodowej (...) Sp. z o.o. w K. na rzecz strony pozwanej (...) S.A. w W. kwotę 179,78 zł tytułem zwrotu części kosztów postępowania.

Sąd Rejonowy ustalił, iż w dniu 19 czerwca 2019 r. w B. doszło do zdarzenia komunikacyjnego, w wyniku którego uległ uszkodzeniu samochód marki S. (...) nr rej. (...). Pojazd sprawcy szkody objęty był umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkodę powstałą w związku z ruchem tego pojazdu zawartą ze pozwaną. Współwłaścicielkami pojazdu w chwili szkody były siostry D. S. (1) i S. M.. W dniu 26 czerwca 2019 r. D. S. (1) upoważniła S. M. do podpisania w jej imieniu wszelkich dokumentów związanych ww. szkodą komunikacyjną, w szczególności do zawarcia umowy najmu pojazdu zastępczego oraz dokonania cesji wierzytelności przysługującej jej od towarzystwa ubezpieczeń w związku z najmem pojazdu zastępczego. Zgłoszenie szkody zostało przyjęte w zakładzie ubezpieczeń w dniu 25 czerwca 2019 r. Pozwana prowadzi współpracę w zakresie wynajmu pojazdów zastępczych z podmiotami świadczącymi tego typu usługi, oferując możliwość wynajmu pojazdów zastępczych na preferencyjnych warunkach.

W dniu 24 czerwca 2019 r. pozwana poinformowała poszkodowaną o możliwości skorzystania z bezpłatnego wynajmu pojazdu zastępczego oferowanego przez ubezpieczyciela. Pozwana podała, że auto zostanie dostarczone do wskazanego miejsca bez dodatkowych kosztów, najpóźniej następnego dnia po zgłoszeniu takiej informacji na infolinii oraz poinformował, że korzystanie z pojazdu spoza sieci wypożyczalni ubezpieczyciela wiąże się z ryzykiem weryfikacji stawki oraz długości okresu najmu w związku z obowiązkiem minimalizacji rozmiaru szkody max. do 95 zł netto

w przypadku pojazdu z tego segmentu. O możliwości zorganizowania bezpłatnego wynajmu informowano także w dalszej korespondencji.

W dniu 26 czerwca 2019 r. S. M. zawarła ze stroną powodową umowę cesji wierzytelności – prawa do zwrotu kosztów z tytułu najmu pojazdu zastępczego – przysługujących cedentowi w związku ze szkodą komunikacyjną z dnia 19 czerwca 2019 r.

W tym samym dniu poszkodowana zawarła ze stroną powodową umowę najmu pojazdu zastępczego marki P. (...). Z tytułu najmu pojazdu najemca zobowiązał się do zapłaty na rzecz wynajmującego czynsz najmu pojazdu w wysokości 160 zł netto. W złożonym oświadczeniu poszkodowana wskazała, że nie ma możliwości zastąpienia uszkodzonego pojazdu innym pojazdem, w szczególności nie przysługuje jej prawo najmu pojazdu zastępczego z tytułu zawartych umów ubezpieczenia, umów leasingu i z innych źródeł, zaś uszkodzony pojazd wykorzystywany jest do codziennego funkcjonowania, a pozbawienie jej możliwości korzystania z niego powoduje konieczność dokonania najmu pojazdu zastępczego. Samochód zastępczy jest jej niezbędny w celu dojazdu do rodziny, sklepu. Poszkodowana odmówiła natomiast przyjęcia oferty ubezpieczyciela wskazując, że nie jest równorzędna z ofertą wynajmu wynajmującego, z uwagi na fakt, że samochód był dostępny najwcześniej za 3 dni.

Poszkodowana S. M. jest osobą niepełnosprawną, a uszkodzony pojazd był użytkowany m. in. w celu dojazdu do lekarza itp. Bezpośrednio po kolizji poszkodowana ani jej matka nie korzystały z samochodu. W razie potrzeby dojazdu pojazdu użyczała im D. S. (1). Samochód został przekazany przez wypożyczalnię w dniu 26 czerwca 2019 r.

Najem pojazdu trwał łącznie 37 dni. Strona powodowa wystawiła fakturę za wynajem samochodu na kwotę 7 281,60 zł (tj. za 37 dni razy 160 zł netto).

Uszkodzony pojazd został przyjęty do serwisu w dniu 27 czerwca 2019 r. W tym samym dniu dokonano jego oględzin, natomiast 28 czerwca przesłano do ubezpieczyciela kalkulację warsztatu. W dniu 11 lipca 2019 r. towarzystwo ubezpieczeń przekazało poszkodowanej kalkulację ofertową oraz zweryfikowany kosztorys naprawy, informując jednocześnie, że przesłana wycena nie przesądza o odpowiedzialności ubezpieczyciela za szkodę.

W dniu 22 lipca 2019 r. pozwana podjęła decyzję o wypłacie odszkodowania tytułem kosztu naprawy pojazdu.

W dniu 24 lipca 2019 r. zakład naprawczy zamówił części zamienne, które zostały dostarczone dwa dni później. Naprawa pojazdu trwała od 26 lipca 2019 r. do dnia 1 sierpnia 2019 r., kiedy to wydano pojazd po naprawie.

Roszczenie co do najmu pojazdu zastępczego zostało zgłoszone pozwanej w dniu 6 sierpnia 2019 r.

W dniu 13 sierpnia 2019 r. pozwana przyznała poszkodowanej odszkodowanie w kwocie 2 687,55 zł tytułem kosztu najmu pojazdu zastępczego. W uzasadnieniu wskazano, że za zasadne uznano pokrycie kosztów wynajmu za okres 23 dni, tj. 15 dni od początku wynajmu do dnia przesłania kalkulacji plus 2 dni na zamówienie części plus 6 dni czasu naprawy. Jednocześnie dokonana została weryfikacja stawki najmu pojazdu zastępczego do kwoty 95 zł netto (116,85 zł brutto), w związku z propozycją skorzystania z wynajmu za pośrednictwem ubezpieczyciela.

Ustalając stan faktyczny Sąd Rejonowy oparł się na dokumentach, których autentyczności nie kwestionowano. Sąd Rejonowy dał wiarę zeznaniom świadków M. M. i S. M. co do okoliczności kolizji i naprawy pojazdu, składanych przez pozwaną propozycji zawarcia umowy najmu i korzystania z pojazdu zastępczego w zakresie, w jakim korespondowały z pozostałym materiałem dowodowym w postaci dokumentacji szkody oraz sporządzonym przez zakład naprawczy wykazem czynności poprzedzających naprawę pojazdu.

W ocenie Sądu Rejonowego powództwo okazało się uzasadnione w części.

W sprawie nie budziła wątpliwości odpowiedzialność pozwanej za szkodę poniesioną w związku ze zdarzeniem z dnia 19 czerwca 2019 r.

Poszkodowana zawarła zaś ze stroną powodową umowę przelewu wierzytelności przysługującej jej tytułem szkody spowodowanej w wyniku tego zdarzenia w zakresie kosztów wynajmu pojazdu zastępczego. Sporna była natomiast stawka za dobę najmu pojazdu zastępczego oraz uzasadniona długość wynajmu.

Umowa najmu została zawarta w dniu 26 czerwca 2019 r., a więc tydzień po kolizji. Następnego dnia (27 czerwca 2019 r.) pojazd został przyjęty do naprawy i dokonano jego oględzin, następnie przesłano do ubezpieczyciela kalkulację warsztatu. Towarzystwo Ubezpieczeń w dniu 11 lipca 2019 r. przesłało kosztorys z oględzin. Naprawę rozpoczęto jednak dopiero 24 lipca 2019 r. (zamówienie części zamiennych), po potwierdzeniu odpowiedzialności ubezpieczyciela (decyzja o wypłacie z dnia 22 lipca 2019 r.) i potwierdzeniu przelewu zaliczek odszkodowawczych w dniu 23 lipca 2019 r. W dniu 26 lipca 2019 r., (a więc bezzwłocznie po otrzymaniu części zamiennych) rozpoczęto naprawę, która zajęła jedynie 6 dni (do 1 sierpnia 2019 r.). Naprawy dokonano więc stosunkowo szybko, uwzględniając m. in. konieczność sprowadzenia części zamiennych.

Sąd Rejonowy ocenił, iż okres naprawy przedłużał się głównie z uwagi na konieczność oczekiwania na dokonanie kolejnych czynności mających na celu ustalenie wysokości szkody i potwierdzenie odpowiedzialności ubezpieczyciela.

Sąd Rejonowy nie podzielił stanowiska pozwanej, iż warsztat nie powinien oczekiwać na wydanie decyzji ustalającej odpowiedzialność odszkodowawczą zakładu ubezpieczeń, ale od razu zamówić części i rozpocząć naprawę. Warsztat naprawczy nie jest bowiem zobowiązany do ponoszenia ewentualnego ryzyka w sytuacji, gdyby okazało się, że zakład ubezpieczeń nie wypłaci kwoty niezbędnej do naprawy pojazdu, zaś poszkodowany również nie będzie w stanie jej uiścić.

Dlatego Sąd Rejonowy uznał, że oczekiwanie na wydanie ostatecznej decyzji było całkowicie uzasadnione, zwłaszcza że w okolicznościach rozpoznawanej sprawy, wbrew twierdzeniom pozwanej, jej odpowiedzialność za szkodę i wysokość przyznanego roszczenia nie była od początku bezsporna, bowiem jeszcze w wiadomości e-mail z dnia 11 lipca 2019 r., przesyłając kosztorys naprawy pozwana informowała, iż przesłana wycena nie przesądza o odpowiedzialności (...) Ubezpieczenia.

W konsekwencji sąd Rejonowy uznał za uzasadniony okres 36 dni wynajmu (4 dni w miesiącu czerwcu, 31 dni w miesiącu lipcu i 1 dzień w miesiącu sierpniu).

W ocenie Sądu Rejonowego jedynie stawka 160 zł netto za 1 dobę najmu pojazdu zastępczego przez okres trwania najmu nie była uzasadniona.

Pozwana przekazała bowiem poszkodowanej informację o możliwości zapewnienia jej pojazdu zastępczego ze współpracujących z nią firm, a strona powodowa nie wykazała, by istniały jakiegokolwiek obiektywne powody, które usprawiedliwiałyby nieskorzystanie z tej oferty przez poszkodowaną.

Poszkodowana była zatem zobowiązana do skorzystania z usług współpracującej ze stroną pozwaną wypożyczalni, w sytuacji, gdy proponowany pojazd zastępczy był równorzędny uszkodzonemu, w celu minimalizacji szkody.

Dlatego Sąd Rejonowy ocenił, iż brak było podstaw do domagania się zwrotu kosztów najmu ponad kwotę wynikającą z oferty przedstawionej przez pozwaną, tj. powyżej 116,85 zł brutto za dobę.

Ostatecznie roszczenie strony powodowej dochodzone pozwem Sąd Rejonowy uznał za zasadne w zakresie kosztów wynajmu pojazdu zastępczego przez okres 36 dni przy przyjęciu stawki 116,85 zł brutto za dobę. Zasądzona kwota 1519,05 zł stanowi różnicę między kwotą należną w wysokości 4 206,60 zł (36 dni razy 116,85 zł/doba) a kwotą dotychczas wypłaconą (2 687,55 zł).

Sąd Rejonowy uznał żądanie za zasadne również w zakresie odsetek od żądanej kwoty od dnia 13 sierpnia 2019 r. (dzień przyznania odszkodowania za koszty najmu pojazdu zastępczego) do dnia zapłaty, na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c.

O kosztach procesu Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art. 100 k.p.c. stosunkowo je rozdzielając. Strona powodowa poniosła łączne koszty w wysokości 1 317 zł (opłata sądowa od pozwu oraz koszty zastępstwa procesowego ustalone na podstawie § 2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa). Powództwo zostało uwzględnione w ok. 33%, zatem koszty należne stronie pozwanej wynosiły 434,61 zł (1317 zł razy 33%). Strona pozwana poniosła łączne koszty w wysokości 917,00 zł (koszty zastępstwa procesowego ustalone na podstawie § 2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa), a należne jej koszty wynosiły 614,39 zł (917 zł razy 67%). Dlatego Sąd Rejonowy zasądził od strony powodowej na rzecz pozwanej kwotę 179,78 zł tytułem zwrotu części kosztów postępowania (614,39 zł minus 434,61 zł).

Apelację od powyższego wyroku złożyła pozwana (k. 160-162), która zaskarżyła wyrok w w części, tj. w pkt. I i III.

Wniosła o zmianę wyroku przez oddalenie powództwa w zaskarżonej części oraz o zasądzenie na jej rzecz od strony powodowej kosztów postępowania przed Sądem I instancji, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Domagała się także na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego za instancję odwoławczą według norm przepisanych.

Ewentualnie wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Nowym Targu i pozostawienia mu rozstrzygnięcia o kosztach postępowania, w tym kosztach postępowania apelacyjnego.

Wyrokowi pozwana zarzuciła:

I. naruszenie norm prawa procesowego, które miało istotny wpływ na treść orzeczenia, tj.:

a. art. 232 k.p.c. w zw. z art. 6 k.c. w zw. z art. 233 § 1 k.p.c., w zw. z art. 245 k.p.c. poprzez przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów, dowolną, jednostronną i sprzeczną z doświadczeniem życiowym ocenę dowodów polegająca na:

- nieprawidłowym przyjęciu, iż status poszkodowanego w sprawie o zwrot kosztów najmu pojazdu zastępczego przysługuje właścicielowi pojazdu S. M., a nie jego użytkownikowi, podczas gdy właściciel pojazdu oddając pojazd osobie trzeciej w użytkowanie odjął sobie prawo do korzystania z rzeczy a poszkodowanym został użytkownik pojazdu,

- błędnym uznaniu, że umowa najmu samochodu, umowa cesji oraz faktura pozostawały w związku ze szkodą z dnia 19 czerwca 2019 r., podczas gdy ze zgromadzonych dowodów w sprawie wynika wniosek, iż nie było konieczności, aby właścicielka pojazdu zaciągała zobowiązanie za najem pojazdu zastępczego, a umowa cesji, z której strona powodowa wywodzi swoją legitymację czynną obejmuje nieistniejąca wierzytelność,

- strona powodowa udowodniła fakt koniecznego i niezbędnego okresu naprawy pojazdu uszkodzonego w wypadku (tym samym okresie najmu pojazdu zastępczego) przez okres 36 dni,

b. art. 235¹ § 1 pkt. 5 k.p.c. w zw. z art. 278 k.p.c. poprzez pominięcie wniosku pozwanej o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu mechaniki samochodowej, podczas gdy w okolicznościach sprawy taki dowód miał dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie,

c. art. 321 k.p.c. w zw. z art. 481 k.c. poprzez orzeczenie ponad żądanie i zasądzenie odsetek ustawowych od zasądzonej kwoty od dnia 13 sierpnia 2019 r. podczas gdy strona powodowa dochodziła odsetek za opóźnienie od dnia 7 sierpnia 2019 r.,

II. naruszenie prawa materialnego, tj.:

a. art. 509 § 1 k.c. poprzez przyjęcie, że po stronie powodowej zachodziła legitymacja czynna na podstawie zawartej z S. M. umowy cesji wierzytelności, podczas gdy S. M. nie była użytkowniczką uszkodzonego pojazdu ani wynajętego, a zatem nie posiadała ona statusu poszkodowanego w przedmiotowej sprawie, a tym samym nie mogła ona skutecznie przenieść wierzytelności stanowiącej koszty najmu pojazdu zastępczego do majątku strony powodowej,

b. art. 361 § 1 k.c. poprzez błędną wykładnię prowadzącą do przyjęcia, że okres najmu pojazdu zastępczego w wymiarze 36 dni pozostawał uzasadniony, a poniesione z tego tytułu koszty pozostają w normalnym związku przyczynowym ze zdarzeniem z dnia 19 czerwca 2019 r.,

c. art. 826 § 1 k.c. w zw. z art. 16 ust. 1 pkt. 2 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, (...) w zw. z art. 354 § 2 k.c. poprzez ich niezastosowanie, a w konsekwencji obciążenie pozwanego obowiązkiem odszkodowawczym za okres najmu pojazdu zastępczego wykraczający poza normalne następstwa zdarzenia z dnia 19 czerwca 2019 r.

W apelacji pozwana wyjaśniła nadto, że z dniem 9 kwietnia 2021 r. zmianie uległa jej firma z (...) S.A. na (...) S.A.

W odpowiedzi na apelację(k. 172-174) strona powodowa wniosła o oddalenie apelacji jako bezzasadnej oraz o zasądzenie od pozwanej na jej rzecz kosztów postępowania odwoławczego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja pozwanej zasługiwała na uwzględnienie tylko w zakresie podniesionego zarzutu naruszenia art. 321 k.p.c. w zw. z art. 481 k.c.

W pozostałym zakresie apelacja jest bezzasadna, a podniesione w niej zarzuty dotyczące naruszenia prawa procesowego i materialnego nie są trafne.

Na wstępie należy wskazać, iż zgodnie dyspozycją z art. 9 ust. 4 ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy - kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U.2019 poz. 1469) do rozpoznania środków odwoławczych wniesionych i nierozpoznanych przed dniem wejścia w życie tej ustawy stosuje się przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - kodeks postępowania cywilnego w brzmieniu dotychczasowym.

Ww. ustawa z dnia 4 lipca 2019 r. w zakresie dotyczącym środków odwoławczych weszła w życie z dniem 7 listopada 2019 r.

Dlatego do rozpoznania środków odwoławczych wniesionych po dniu wejścia w życie tej ustawy (a tak jest w niniejszej sprawie – bo apelację nadano w dniu 26 kwietnia 2021 r. k. 165) stosuje się przepisy w brzmieniu aktualnie obowiązującym.

Zgodnie z art. 374 k.p.c. w brzmieniu obowiązującym od dnia 7 listopada 2019 r. Sąd drugiej instancji może rozpoznać sprawę na posiedzeniu niejawnym, jeżeli przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne. Rozpoznanie sprawy na posiedzeniu niejawnym jest niedopuszczalne, jeżeli strona w apelacji lub odpowiedzi na apelację złożyła wniosek o przeprowadzenie rozprawy, chyba że cofnięto pozew lub apelację albo zachodzi nieważność postępowania.

W apelacji skarżąca nie wnosiła o przeprowadzenie rozprawy. Także strona powodowa w odpowiedzi na apelację nie złożyła wniosku o rozprawę.

Dlatego rozpoznanie apelacji pozwanej nastąpiło na posiedzeniu niejawnym

Przedmiotowa sprawa w postępowaniu apelacyjnym rozpoznawana jest jako sprawa uproszczona. Żądanie zawarte w pozwie (k. 1) o zapłatę kwoty 4595 złotych niewątpliwie jest roszczeniem o świadczenie, zaś wartość przedmiotu sporu (k. 1) pozwala przyjąć, iż sprawa mieści się w katalogu spraw określonych w art. 505¹ § 1 k.p.c..

Sąd Okręgowy w składzie rozpoznającym niniejszą apelację podziela pogląd wyrażony w uchwale SN z dnia 26 lutego 2021 r. III CZP 19/20 (publ. na stronie internetowej SN), iż wniesioną po wejściu w życie ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw apelację od wyroku w sprawie, która według dotychczasowych przepisów nie podlegała rozpoznaniu w postępowaniu uproszczonym, sąd odwoławczy rozpoznaje według przepisów kodeksu postępowania cywilnego o postępowaniu uproszczonym, w brzmieniu nadanym tą ustawą, jeśli w świetle nowych przepisów do tego rodzaju sprawy mają zastosowanie przepisy o postępowaniu uproszczonym.

Sąd Okręgowy rozpoznając niniejszą apelację nie prowadził postępowania dowodowego. Stosownie zatem do art. 505¹³ § 2 k.p.c., jeżeli sąd drugiej instancji nie przeprowadził postępowania dowodowego, uzasadnienie wyroku powinno zawierać jedynie wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa.

Należy również mieć na uwadze, iż w postępowaniu uproszczonym apelacja ma charakter ograniczony, a celem postępowania apelacyjnego nie jest ponowne rozpoznanie sprawy, lecz wyłącznie kontrola wyroku wydanego przez sąd pierwszej instancji w ramach zarzutów podniesionych przez skarżącego. Innymi słowy, apelacja ograniczona wiąże sąd odwoławczy, a zakres jego kompetencji kontrolnych jest zredukowany do zarzutów sformułowanych w apelacji. Wprowadzając apelację ograniczoną, ustawodawca jednocześnie określa zarzuty, jakimi może posługiwać się skarżący.

Stosownie do art. 505⁹ § 1¹ k.p.c. są to zarzuty naruszenia prawa materialnego przez jego błędną wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie lub zarzuty naruszenia przepisów postępowania, jeżeli mogły mieć wpływ na wynik sprawy (por. uchwała składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2008 r., III CZP 49/07, publ. LEX nr 341125).

Dodać należy, iż kontrolując prawidłowość zaskarżonego orzeczenia sąd drugiej instancji pełni również funkcję sądu merytorycznego. Tym samym postępowanie apelacyjne - choć odwoławcze - ma charakter merytoryczny (por. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2008 r., III CZP 49/07, publ. OSNC 2008, Nr 6, poz. 55 i powołane tam orzecznictwo oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2013 roku, II CNP 72/12, publ. LEX nr 1360205).

W sprawie nie zaszyły uchybienia skutkujące nieważnością postępowania, a których wystąpienie sąd odwoławczy ma obowiązek brać pod uwagę z urzędu stosownie do art. 378 § 1 k.p.c.

Brak też podstaw do uchylenia zaskarżonego wyroku na podstawie art. 368 § 4 k.p.c. z powołaniem na nierozpoznanie istoty sprawy.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem pojęcie „istoty sprawy” odnosi się do jej aspektu materialnego, a nierozpoznanie istoty zachodzi wówczas, gdy rozstrzygnięcie sądu nie odnosi się do tego, co było przedmiotem sprawy, a więc gdy sąd zaniechał zbadania materialnej podstawy żądania (tak: wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 18 czerwca 2013 roku, I ACa 306/2013, publ. LexPolonica nr 6960459; wyrok SN z dnia 24 maja 2012 roku, V CSK 260/2011, publ. LexPolonica nr 4934975; wyrok SN z dnia 24 marca 2004 roku, I CK 505/2003, publ. LexPolonica nr 2025461).

O sytuacji takiej można mówić, jeżeli np. sąd nie wniknął w całokształt okoliczności sprawy, ponieważ pozostając w mylnym przekonaniu ograniczył się do zbadania jedynie jednej okoliczności, w związku z czym przedwcześnie oddalił powództwo albo jeżeli zaniechał zbadania merytorycznych zarzutów pozwanego (np. zarzutu przyczynienia).

Do nierozpoznania istoty sprawy dochodzi również w sytuacji, w której sąd pierwszej instancji dokonał oceny prawnej roszczenia bez oparcia jej o właściwie ustaloną podstawę faktyczną i w związku z tym w sprawie zachodzi potrzeba poczynienia po raz pierwszy niezbędnych ustaleń faktycznych.

Skorzystanie w takim wypadku z możliwości uzupełnienia postępowania dowodowego przez sąd drugiej instancji godziłoby w zasadę dwuinstancyjności postępowania sądowego, zagwarantowaną w art. 176 Konstytucji RP (tak: wyroki SN: z dnia 12 lutego 2002 r., I CKN 486/00, nie publ., z dnia 21 października 2005 r., III CK 161/05, nie publ., z dnia 20 lipca 2006 r., V CSK 140/06, nie publ., z dnia 11 sierpnia 2010 r., I CSK 661/09, nie publ., z dnia 26 stycznia 2011 r., IV CSK 299/10, nie publ. i z dnia 12 stycznia 2012 r., II CSK 274/11, nie publ. oraz postanowienia z dnia 13 listopada 2014 r., V CZ 73/14, nie publ., z dnia 20 lutego 2015 r., V CZ 119/14, nie publ., z dnia 26 marca 2015 r., V CZ 7/15, nie publ., z dnia 2 lipca 2015 r., V CZ 39/15, nie publ. i z dnia 26 czerwca 2015 r., I CZ 60/15, nie publ.).

W ocenie Sadu Okręgowego w realiach niniejszej sprawy jej istota została przez Sąd Rejonowy ustalona, zbadana i wyjaśniona.

Nie zachodzi też potrzeba przeprowadzenia postępowania dowodowego ani w całości ani w części.

Sąd Rejonowy postępowanie przeprowadził prawidłowo i dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych, które Sąd Okręgowy podziela i przyjmuje za własne bez konieczności ich ponownego przytaczania (tak: wyrok SN z 9 marca 2006 r., sygn. akt I CSK 147/05, publ. LEX nr 190753).

W sytuacji, gdy sąd odwoławczy orzeka na podstawie materiału zgromadzonego w postępowaniu w pierwszej instancji nie musi powtarzać dokonanych ustaleń, gdyż wystarczy stwierdzenie, że przyjmuje je za własne (tak: orzeczenia SN z dnia 13 grudnia 1935 r., publ. C III 680/34. Zb. Urz. 1936, poz. 379, z dnia 14 lutego 1938 r., C II 21172/37, publ. Przegląd Sądowy 1938, poz. 380 i z dnia 10 listopada 1998 r., III CKN 792/98, publ. OSNC 1999, nr 4, poz. 83, wyrok SN z dnia 5 marca 2015 r., V CSK 270/14, publ. LEX nr 1682218).

Apelacja trafnie zarzuca naruszenie art. 321 § 1 k.p.c. w zw. z art. 481 k.c..

Zgodnie z art. 321 § 1 k.p.c., Sąd nie może wyrokować co do przedmiotu, który nie był objęty żądaniem, ani zasądzać ponad żądanie.

Nie ulega zatem wątpliwości, że powołany przepis wprowadza zasadę rządzącą rozstrzyganiem spraw w procesie cywilnym, polegającą na tym, że zakres wyrokowania określony jest żądaniem powoda. Żądanie powoda - zarówno samo żądanie, jak i uzasadniające je okoliczności faktyczne - wyrażone jest w procesie po raz pierwszy w pozwie (art. 187 § 1 k.p.c.), stanowiąc jego treść. Granice żądania określają również wysokość dochodzonych roszczeń (J. Gudowski, M. Jędrzejewska, [w:] Komentarz do art. 321 Kodeksu postępowania cywilnego, pod red. T. Erecińskiego, Lex 2012). Dodatkowo zakaz orzekania ponad żądanie odnosi się bądź do samego żądania (petitum), bądź do jego podstawy faktycznej (causa petendi).

Zakaz orzekania ponad żądanie, będący przejawem zasad dyspozycyjności i kontrydiktoryjności, oznacza, że o treści wyroku zarówno w sensie pozytywnym, jak i negatywnym decyduje żądanie strony.

Sąd jest związany zarówno samym żądaniem pozwu, jak i jego podstawą faktyczną.

Sąd nie może zatem zasądzać czego innego od tego, czego żądał powód, więcej niż żądał powód, ani na innej podstawie faktycznej niż wskazana przez powoda (zob. m. in. wyrok SN z dnia 9 lutego 2012 r., I PK 95/11, MoP 2012, nr 3, s. 114; wyrok SN z dnia 23 lipca 2015 r., I CSK 549/14, Legalis).

Przez podanie okoliczności faktycznych - uzasadniających zgłoszone żądanie - należy rozumieć sytuację, w której powód opisuje w pozwie konkretne wydarzenia historyczne, z którymi wiąże powstanie po jego stronie określonego roszczenia wobec pozwanego. Wymóg przytoczenia w pozwie okoliczności faktycznych uzasadniających żądanie określa art. 187 § 1 pkt 2 k.p.c., zaś kwalifikacja materialnoprawna tego stanu faktycznego - jak już wskazano powyżej - należy do sądu. Oznacza to, że sąd może orzekać jedynie o roszczeniach, które wynikają z faktów przytoczonych przez powoda. Podstawą orzeczenia nie mogą być zaś okoliczności faktyczne, których powód nie objął swymi twierdzeniami (art. 321 § 1 k.p.c.). Związanie sądu granicami żądania obejmuje nie tylko wysokość i rodzaj

dochodzonego świadczenia, ale także elementy motywacyjne uzasadniające żądanie. Jak podniósł Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 9 maja 2008 r. III CSK 17/2008 (LexPolonica nr 2019491) sąd orzeka o roszczeniach, które wynikają z faktów przytoczonych przez powoda.

Przed wszystkim prawidłowe zastosowanie zasady wynikającej z treści art. 321 k.p.c. ma ścisły związek z dokładnym określeniem żądania w pozwie (art. 187 k.p.c.), przy czym przyjmuje się, iż żądanie pozwu indywidualizują przytoczone okoliczności faktyczne, natomiast powód nie ma obowiązku podania podstawy prawnej dochodzonego roszczenia (da mihi factum, dabo tibi ius).

Przepisy prawa materialnego wskazywane przez powoda, jako podłoże jego żądań, nie wiążą Sądu i mogą być przezeń pominięte przy wydawaniu orzeczenia co do istoty sporu, konstrukcja podstawy prawnej rozstrzygnięcia należy bowiem do Sądu (tak Sąd Najwyższy m.in. w wyroku z dnia 25 kwietnia 2008 r., II CSK 613/07, LEX nr 420867). Innymi słowy przyjęcie przez Sąd innej podstawy rozstrzygnięcia, niż wskazana w pozwie nie stanowi wyjścia poza granice żądania w ujęciu art. 321 § 1 k.p.c., natomiast oparcie wyroku na podstawie faktycznej niepowołanej przez powoda jest orzeczeniem ponad żądanie w rozumieniu art. 321 k.p.c. W orzecznictwie panuje również zgodność co do tego, iż związanie granicami żądania nie oznacza, że Sąd jest związany w sposób bezwzględny samym sformułowaniem zgłoszonego żądania. Jeżeli treść żądania jest sformułowana niewyraźnie, niewłaściwie, nieprecyzyjnie to Sąd może, a nawet ma obowiązek odpowiednio je zmodyfikować, jednakże zgodnie z wolą powoda i w ramach podstawy faktycznej powództwa. Ingerencja Sądu nie może być w tym zakresie zbyt daleko idąca, chodzi o nadanie objawionej w treści pozwu woli powoda poprawnej jurydycznie formy (zob. wyroki Sądu Najwyższego z dnia: 28 czerwca 2007 r., IV CSK 115/07, LEX nr 358817, 8 lipca 2011 r., IV CSK 536/10, LEX nr 1084734).

Ponadto art. 321 § 1 k.p.c. zakazuje zasądzać nie tylko więcej, niż powód żąda, lecz nie pozwala również wyrokować co do rzeczy, która nie była przedmiotem żądania, czyli zasądzać coś innego, niż strona żądała.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy stwierdzić należy, że strona powodowa jasno określiła żądanie w pozwie (k. 1) w zakresie odsetek domagając się zasądzenia odsetek ustawowych od kwoty 4594,05 zł od dnia 7 września 2019 r., tj. od dnia następującego po upływie 30 dni od momentu zgłoszenia pozwanej roszczenia.

W pkt. I zaskarżonego wyroku (k. 139) Sąd Rejonowy uwzględniając częściowo powództwo zasądził kwotę 1519,05 zł z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 13 sierpnia 2019 r.

Skoro roszczenie z tytułu najmu pojazdu zastępczego zostało zgłoszone przez stronę powodową pozwanej w dniu 6 sierpnia 2019 r. (k. 24) – co zresztą Sąd Rejonowy ustalił w pisemnym uzasadnieniu wyroku (k. 151), to istotnie dzień 7 września 2019 r. jest pierwszym dniem następującym po upływie 30 dni od momentu zgłoszenia pozwanej roszczenia.

Z rozważań prawnych przedstawionych przez Sąd Rejonowy w pisemnym uzasadnieniu wyroku wynika z kolei (k. 154), iż data 13 sierpnia 2019 r. to dzień w którym pozwana przyznała odszkodowanie za koszty najmu pojazdu zastępczego.

Z akt sprawy nie wynika, zaś aby strona powodowa zmieniła roszczenie w zakresie odsetek.

Dlatego zasadny okazał się zarzut apelacji co do naruszenia przez Sąd Rejonowy art. 321 § 1 k.p.c. w zw. z art. 481 k.c., gdyż nie można było zasądzić odsetek od daty wcześniejszej niż żądała tego strona powodowa.

Z tych względów Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok w pkt. I w zakresie daty początkowej naliczania odsetek orzekając jak w pkt. 1 sentencji na podstawie art. 386 § 1 k.p.c.

W pozostałym zakresie apelacja jest niezasadna.

Niezasadny jest podniesiony w apelacji zarzut naruszenia art. 232 k.p.c. w zw. z art. 6 k.c. 233 § 1 i § 2 k.p.c. w zw. z art. 245 k.p.c.

W przekonaniu strony powodowej uchybienie to ma się wyrażać się w naruszeniu przez Sąd Rejonowy zasady swobodnej oceny dowodów oraz w braku wszechstronnej analizy materiału dowodowego.

Zdaniem pozwanej Sąd Rejonowy nieprawidłowo przyjął, iż status poszkodowanego w sprawie o zwrot kosztów najmu pojazdu zastępczego przysługuje właścicielowi pojazdu S. M., a nie jego użytkownikowi, podczas gdy właściciel pojazdu oddając pojazd osobie trzeciej w użytkowanie odjął sobie prawo do korzystania z rzeczy a poszkodowanym został użytkownik pojazdu. Pozwana zarzuciła też, iż błędne jest uznanie, że umowa najmu samochodu, umowa cesji oraz faktura pozostawały w związku ze szkodą z dnia 19 czerwca 2019 r., podczas gdy ze zgromadzonych dowodów w sprawie wynika wniosek, iż nie było konieczności, aby właścicielka pojazdu zaciągała zobowiązanie za najem pojazdu zastępczego, a umowa cesji, z której strona powodowa wywodzi swoją legitymację czynną obejmuje nieistniejąca wiarygodność. Wreszcie zdaniem pozwanej strona powodowa nie udowodniła faktu koniecznego i niezbędnego okresu naprawy pojazdu uszkodzonego w wypadku (tym samym okresu najmu pojazdu zastępczego) przez okres 36 dni.

Z takim stanowiskiem pozwanej nie można się zgodzić.

Godzi się zauważyć w tym miejscu, iż podstawowym zadaniem sądu orzekającego, wyrażającym istotę sądownictwa jest rozstrzygnięcie kwestii spornych w warunkach niezawisłości, na podstawie własnego przekonania sędziego przy uwzględnieniu całokształtu zebranego materiału (tak: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 lutego 1996 roku, II CRN 173/95, publ. LEX nr 1635264).

Skuteczne przedstawienie zarzutu naruszenia przez sąd art. 233 k.p.c. wymaga zaś wykazania, że sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania, lub doświadczenia życiowego. Nie jest natomiast wystarczające subiektywne przekonanie strony o innej niż przyjął to Sąd wadze (doniosłości) poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie niż ocena Sądu (tak: orzeczenia Sądu Najwyższego: z dnia 5 sierpnia 1999 roku, II UKN 76/99, publ. OSNAPiUS 2000, Nr 19, poz. 732; z dnia 10 kwietnia 2000 roku, V CKN 17/2000, publ. OSNC 2000, Nr 10, poz. 189; z dnia 10 stycznia 2002 roku, II CKN 572/99, publ. LEX nr 53136; z dnia 27 września 2002 roku, II CKN 817/00, publ. LEX nr 56096).

Ocena dowodów polega na ich zbadaniu i podjęciu decyzji, czy została wykazana prawdziwość faktów, z których strony wywodzą skutki prawne. Celem sądu jest tu dokonanie określonych ustaleń faktycznych, pozytywnych bądź negatywnych, i ostateczne ustalenie stanu faktycznego stanowiącego podstawę rozstrzygnięcia (tak: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 października 2003 roku, II CK 75/02).

Na sądzie orzekającym ciąży przy tym obowiązek dokonania oceny wszechstronnej, w czym mieści się wymaganie rozważenia wszystkich dowodów mających znaczenie dla przedmiotu sprawy oraz kierowania się w ocenie regułami logiki i doświadczenia życiowego nakazującego uwzględniać wzajemne związki między poszczególnymi faktami (tak: wyrok SN z dnia 10 lutego 2005 r., II CK 385/04).

Dodatkowo należy zaznaczyć, iż zgodnie z art. 3 k.p.c. obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach, jednak ciężar udowodnienia faktów mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy obciąża stronę, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.).

Stąd inicjatywa dowodowa należała do stron postępowania, a strony doskonale wiedziały jakie okoliczności podlegają dowodzeniu.

Analiza akt sprawy wskazuje, że strona powodowa i pozwana działali przez profesjonalnych pełnomocników procesowych, formułowali swoje stanowisko w sprawie i zgłaszali określone wnioski dowodowe.

Granicę obowiązku prowadzenia przez sąd postępowania dowodowego wyznacza, podlegająca kontroli instancyjnej ocena czy dostatecznie wyjaśniono sporne okoliczności sprawy, przy czym wnioski środka dowodowego w postaci opinii biegłego mają być jasne, kategoryczne i przekonujące dla sądu, jako bezstronnego arbitra w sprawie. Jeżeli opinia biegłego czyni zadość tym wymogom, to musi się ostać i nie ma potrzeby powoływania nowego biegłego tylko dlatego, że strona nie zgadza się z treścią opinii i stanowiskiem biegłego w niej zawartym.

Kwestionowanie dokonanej przez sąd oceny dowodów nie może polegać jedynie na zaprezentowaniu własnych, korzystnych dla skarżącego ustaleń stanu faktycznego, dokonanych na podstawie własnej, korzystnej dla skarżącego oceny materiału dowodowego (por. postanowienie SN z 10 stycznia 2002 r. sygn. II CKN 572/99, publ. LEX nr 53136).

Jeżeli z materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dawały się wysnuć wnioski odmienne. Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo-skutkowych, to przeprowadzona przez sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona (por. wyrok SN z 27 września 2002 r. sygn. II CKN 817/00, publ. LEX nr 56906).

Sąd Okręgowy w składzie rozpoznającym apelację poglądy te podziela.

Zatem tylko wtedy, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub, gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo - skutkowych, to przeprowadzona przez sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 września 2002 r., II CKN 817/00). W szczególności skarżący winien wskazać, jakie kryteria naruszył sąd przy ocenie konkretnych dowodów, uznając brak ich wiarygodności i mocy dowodowej lub niesłusznie im je przyznając (tak Sąd Najwyższy m.in. w orzeczeniach z dnia 23 stycznia 2001 r., IV CKN 970/00, z dnia 12 kwietnia 2001 r., II CKN 588/99 oraz z dnia 10 stycznia 2002 r., II CKN 572/99).

Z oświadczenia D. S. (1) współwłaściciela samochodu S. (...) nr rej (...) (k. 12) wynika, iż upoważniła ona swoją siostrę S. M. również współwłaścicielkę – co wynika z dowodu rejestracyjnego pojazdu (k. 85-86) - do podpisywania w jej imieniu wszelkich dokumentów związanych ze szkodą komunikacyjną z dnia 19 czerwca 2019 r. likwidowaną przez pozwaną w tym zawarcia umowy najmu pojazdu zastępczego i umowy cesji wierzytelności.

Umowę najmu pojazdu zastępczego S. M. - imieniem własnym i imieniem D. S. (1) zawarła w dniu 26 czerwca 2019 r. (k. 13).

Nadto w dniu 26 czerwca 2019 r. S. M. imieniem własnym i imieniem D. S. (1) zawarła w dniu 26 czerwca 2019 r. umowę cesji wierzytelności (k. 22) na rzecz strony powodowej przelewając na nią swoją wierzytelność z tytułu kosztów najmu pojazdu zastępczego.

Skoro w dacie cesji szkoda w samochodzie nadal istniała, to istniała również potrzeba korzystania z samochodu zastępczego. Stąd wierzytelność poszkodowanych właścicieli samochodu S. (...) nr rej (...) względem ubezpieczyciela o odszkodowanie nie wygasła. Zawarta pomiędzy S. M. a stroną powodową umowa cesji (k. 22) odnosiła się zatem do istniejącej już w dniu 26 czerwca 2019 r. i przyszłej wierzytelności.

S. M. mogła zatem jako współwłaścicielka samochodu w ramach czynności zachowawczych (art. 209 k.c.) dysponując formalną zgodą drugiej współwłaścicielki (k. 12) skutecznie przynieść na cesjonariusza (stronę powodową) oczekiwane roszczenie odszkodowawcze w zakresie takim w jakim zapłacona dotąd kwota nie rekompensowała szkody w pojeździe. Odnosi się to w całej rozciągłości do potencjalnych kosztów z tytułu najmu pojazdu zastępczego.

Sąd Okręgowy w składzie rozpoznającym niniejszą apelację podziela zaś pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w uchwale z dnia 17 listopada 2011 r., III CZP 5/11, LEX nr 1011468, odpowiedzialność ubezpieczyciela obejmuje również wydatki na najem pojazdu zastępczego, o ile są celowe i ekonomicznie uzasadnione.

Odpowiedzialność ta nie jest uzależniona od niemożności korzystania przez poszkodowanego z komunikacji zbiorowej.

Chodzi tu rzecz jasna o wydatki w okresie remontu uszkodzonego pojazdu albo przez okres niezbędny do nabycia nowego pojazdu. Są to wydatki poniesione w następstwie zdarzenia szkodzącego, które by nie powstały bez tego zdarzenia, prowadzące do wypadkowego zmniejszenia majątku poszkodowanego, czyli straty (art. 361 § 2 k.c.).

Wierzytelność z tytułu umowy najmu pojazdu zastępczego powstała bowiem od dnia faktycznego najmu pojazdu (26 czerwca 2019 r.). Wierzytelność ta następnie obejmowała cały okres rzeczywistej naprawy uszkodzonego samochodu S. (...) nr rej (...) – 36 dni.

Dodać bowiem trzeba – co ustalił Sąd Rejonowy (k. 151) – iż S. M. jest osobą niepełnosprawną, a uszkodzony pojazd był użytkowany między innymi w celu dojazdu do lekarza.

Funkcję tę zatem na czas naprawy samochodu S. (...) nr rej (...) musiał spełnić pojazd zastępczy.

Nie skuteczny jest zatem zarzut pozwanej w ramach podniesionego zarzutu naruszenia art. 232 k.p.c. w zw. z art. 6 k.c. 233 § 1 i § 2 k.p.c. w zw. z art. 245 k.p.c., iż najem pojazdu zastępczego nie był potrzebny.

Na podstawie przedłożonych przez stronę powodową dokumentów, których wiarygodność nie budzi wątpliwości Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił, że umowę najmu pojazdu zastępczego zawarto tydzień po kolizji. Z kolei zgłoszenie szkody za zdarzenie z dnia 19 czerwca 2019 r. ubezpieczycielowi nastąpiło 25 czerwca 2019 r. (k. 50-51). Jak wynika z dokumentu sporządzonego przez zakład naprawczy w dniu 27 czerwca 2019 r. pojazd został przyjęty do naprawy i dokonano jego oględzin, następnie przesłano do ubezpieczyciela kalkulację warsztatu co do naprawy wykonaną w dniu 28 czerwca 2019 r. (k. 43-47 w zw. z k. 27). Pozwana dopiero w dniu 11 lipca 2019 r. przesłała zweryfikowany kosztorys naprawy (k. 42). Naprawę rozpoczęto jednak dopiero 24 lipca 2019 r. (zamówienie części zamiennych), po potwierdzeniu odpowiedzialności przez pozwaną, gdyż decyzja o wypłacie co do kwoty bezspornej naprawy wydana została w dniu 22 lipca 2019 r. (k. 126) i potwierdzeniu przelewu zaliczek odszkodowawczych w dniu 23 lipca 2019 r. (k. 27) W dniu 26 lipca 2019 r., (a więc bezzwłocznie po otrzymaniu części zamiennych) rozpoczęto naprawę, która zajęła jedynie 6 dni (do 1 sierpnia 2019 r.).

Sąd Okręgowy podziela ustalenie Sądu Rejonowego, iż w tych okolicznościach naprawy dokonano już stosunkowo szybko, uwzględniając konieczność sprowadzenia części zamiennych. Okres naprawy przedłużył się faktycznie z uwagi na oczekiwanie na potwierdzenie odpowiedzialności ubezpieczyciela.

Nie można zatem podzielić stanowiska pozwanej w ramach podniesionego zarzutu naruszenia art. 232 k.p.c. w zw. z art. 6 k.c. 233 § 1 i § 2 k.p.c. w zw. z art. 245 k.p.c., iż strona powodowa nie udowodniła faktu koniecznego i niezbędnego okresu naprawy pojazdu uszkodzonego w wypadku (tym samym okresie najmu pojazdu zastępczego) przez okres 36 dni.

W ocenie Sądu Okręgowego brak jest wreszcie podstaw prawnych do stwierdzenia, że przelew wierzytelności przyszłej nie przenosi na nabywcę takiego uprawnienia bo nie można przenieść uprawnienia, które jeszcze nie powstało.

Takie pojmowanie przelewu wierzytelności przyszłej nie znajduje żadnego uzasadnienia. Stanowisko takie w istocie prowadzi do negowania możliwości przenoszenia wierzytelności przyszłej, gdyż przeniesienie następowaloby dopiero z chwilą, gdy roszczenie wynikające z tej wierzytelności stałoby się wymagalne.

Umowa o przelew wierzytelności przyszłej przenosi zatem na nabywcę uprawnienie do żądania spełnienia świadczenia przez dłużnika z takiej wierzytelności (tak: wyrok SN z dnia 26 czerwca 2015 r. I CSK 642/14, publ. LEX nr 1790972).

W wyroku z dnia 7 kwietnia 2011 r. sygn. akt IV CSK 422/10 (publ. LEX nr 1129145) Sąd Najwyższy trafnie uznał, iż ekspektatywa dostatecznie ukształtowana może być przedmiotem przelewu.

Oznacza, że na nabywcę wierzytelności przyszłej przechodzą wszystkie prawa, które przysługiwały uprawnionemu z takiej wierzytelności. Uprawniony (wierzyciel) z wierzytelności przyszłej ma ukształtowane już roszczenie do dłużnika o spełnienie świadczenia. Roszczenie to przysługuje mu już od chwili, gdy w umowie stron zostało ono

skonkretyzowane. Natomiast skonkretyzowanie tego roszczenia zostaje odroczone do czasu, gdy spełnione zostaną warunki, od których uzależniono możliwość żądania spełnienia świadczenia przez wierzyciela.

W konsekwencji tych uwag umowę cesji z dnia 26 czerwca 2019 r. (k. 22) uznać należało za skuteczną.

Strona powodowa zatem wbrew zarzutom pozwanej jest legitymowana czynnie w niniejszej sprawie, gdyż skutecznie przeszło na nią (w wyniku przelewu wierzytelności) uprawnienie z umowy najmu pojazdu zastępczego.

W tym kontekście oceniając nie zasadny okazał się podniesiony przez powodów w apelacji w ramach zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. zarzut błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyrokowania.

W apelacji skarżąca nie zaprezentowała argumentów jurydycznych, logicznych, czy wynikających z doświadczenia życiowego, w wyniku których możliwe byłoby podważenie tych kluczowych dla sprawy ustaleń faktycznych Sądu pierwszej instancji.

Nie wskazała przy tym pozwana jakiegokolwiek przyczyny dyskwalifikującej postępowanie dowodowe Sądu Rejonowego.

Samo zaś twierdzenie strony – co już wyżej podkreślono - o wadliwości dokonanych ustaleń faktycznych, odwołujące się do stanu faktycznego, który w przekonaniu skarżącego odpowiada rzeczywistości, nie jest wystarczające (tak: . wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 13 września 2012 r., sygn. akt I ACa 445/12, publ. LEX nr 1223454).

Zarzut błędu w ustaleniach faktycznych jest zasadny wtedy, gdy sąd ustalił stan faktyczny w oderwaniu od zgromadzonych dowodów (tzw. błąd braku), jak i wtedy, gdy podstawą ustaleń faktycznych uczyniono wprawdzie wszystkie ujawnione w toku rozprawy dowody, lecz dokonano ich nieprawidłowej oceny z punktu widzenia zasad logiki, wskazań wiedzy czy doświadczenia życiowego (tzw. błąd dowolności).

Zarzut ten jest zatem z istoty rzeczy powiązany z zarzutem naruszenia przepisów postępowania.

Istotnym jest przy tym - podczas formułowania zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych - wskazanie konkretnych uchybień Sądu pierwszej instancji, albowiem rzeczą skarżącego nie jest przedstawienie własnej wersji wydarzeń, lecz wykazanie, iż to Sąd pierwszej instancji błędnie ustalił fakty z punktu widzenia swobodnej oceny dowodów. Błąd w ustaleniach faktycznych jest skutkiem naruszenia przepisów postępowania, gdyż przeprowadzenie postępowania zgodnie ze wszystkimi zasadami i regułami procesu prowadzi do poprawnych (z punktu widzenia procesowego) ustaleń faktycznych.

Takich uchybień w postępowaniu Sądu Rejonowego pozwana nie zdołała zaś skutecznie wykazać.

Jak wynika z pisemnego uzasadnienia wyroku (k.150-151) ustalenia faktyczne Sądu Rejonowego są wnikliwe, a znajdują oparcie w przeprowadzonych w sprawie dowodach.

Bezzasadny jest zarzut naruszenia art. 235¹ § 1 pkt. 5 k.p.c. w zw. z art. 278 k.p.c.

Zdaniem pozwanej Sąd Rejonowy bezzasadnie pominął jej wniosek o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu mechaniki samochodowej, podczas gdy w okolicznościach sprawy taki dowód miał dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty (k. 33/2) pozwana wniosła o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu techniki motoryzacyjnej na okoliczność ustalenia uzasadnionego technologią producenta czasu naprawy uszkodzonego pojazdu S. (...) nr rej (...) w związku ze szkodą z dnia 19 czerwca 2019 r. przy założeniu prawidłowej organizacji pracy warsztatu naprawczego.

Sąd Rejonowy postanowieniem z dnia 22 stycznia 2021 r. (k. 136) postanowieniem wydanym na posiedzeniu niejawnym na zasadzie art. 235¹ § 1 pkt. 5 k.p.c. ten wniosek dowodowy pominął, uznając, iż zmierza on do przedłużenia postępowania.

Pełnomocnik pozwanego odpis postanowienia otrzymał w dniu 28 stycznia 2021 r. (k. 138) i nie złożył zastrzeżenia w trybie art. 162 k.p.c. na uchybienie przepisowi art. 235² § 2 k.p.c.

Skutkiem zaś niepodniesienia przez stronę zarzutu naruszenia przepisów postępowania w sposób określony w art. 162 k.p.c. (oraz niewykazania braku winy w niezgłoszeniu zastrzeżenia) jest bezpowrotna utrata tego zarzutu w dalszym toku postępowania, a więc także w postępowaniu wywołanym wniesieniem apelacji (tak: uchwała SN z 27 czerwca 2008 r., III CZP 50/08, publ. OSNC 2009/7–8, poz. 103, wyrok SN z 30 września 2004 r., IV CK 710/03, publ. LEX nr 1620381; wyrok SN z 10 grudnia 2004 r., III CK 90/04, publ. OSP 2006/6, poz. 69, wyrok SN z 3 czerwca 2009 r., IV CSK 96/09, publ. LEX nr 511990; wyrok SN z 27 marca 2013 r., I CSK 420/12, publ. IC 2014/10, s. 50).

Niezależnie od tego w ocenie Sądu Okręgowego nie zachodziła potrzeba prowadzenia dowodu z opinii biegłego na okoliczność jak w tezie dowodowej sformułowanej przez pozwaną.

Należy bowiem zasygnalizować, że specyfika oceny dowodu z opinii biegłego wyraża się w tym, że celem opinii jest dostarczenie sądowi wiadomości specjalnych niezbędnych do rozstrzygnięcia sprawy. W świetle stanowiska judykatury zadaniem biegłego nie jest ustalenie stanu faktycznego sprawy, lecz naświetlenie i wyjaśnienie przez sąd okoliczności z punktu widzenia posiadanych przez biegłego wiadomości specjalnych przy uwzględnieniu zebranego i udostępnionego biegłemu materiału sprawy (por. wyrok SN z dnia 11 lipca 1969 r., I CR 140/69, publ. OSNC 1970/5/85; uzasadnienie wyroku SN z dnia 19 grudnia 2006 r., V CSK 360/06, publ. LEX nr 238973).

W okolicznościach niniejszej sprawy efektywny czas naprawy samochodu S. (...) nr rej (...) trwał od 26 lipca 2019 r. do 1 sierpnia 2019 r.

W okresie tym zostały wykonane wszystkie rozległe naprawy blacharskie nadwozia pojazdu i jego malowanie (k. 44-46 w zw. z k. 27).

Uznać zatem należało na podstawie zasad logiki i doświadczenia życiowego – bez potrzeby uciekania się w tym zakresie do opinii biegłego - iż 7 dniowy termin naprawy samochodu w takim zakresie był adekwatny i zgodny ze sztuką, zważywszy, że oddanie samochodu do użytku wymagało czasu choćby na wyschnięcie i utwardzenie powłoki lakierniczej.

Stanowisko Sądu Rejonowego o pominięciu dowodu z opinii biegłego było w okolicznościach niniejszej sprawy w pełni usprawiedliwione.

Podkreślić trzeba także, że Sąd drugiej instancji rozpoznający sprawę na skutek apelacji jest związany zarzutami dotyczącymi naruszenia prawa procesowego (tak: wyrok SN z dnia 18 czerwca 2010 roku V CSK 448/09, publ. LEX nr 677914).

Związanie to oznacza, że Sąd Okręgowy nie bada obecnie i nie rozważa wszystkich możliwych i hipotetycznych naruszeń prawa procesowego popełnionych przez Sąd Rejonowy.

W konsekwencji bezzasadne okazały się także zarzuty naruszenia prawa materialnego. tj. art. 826 § 1 k.c. w zw. z art. 16 ust. 1 pkt.2 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych Ubezpieczeniowym Funduszy Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczeń Komunikacyjnych, art. 509 § 1 k.c. i art. 361 § 1 k.c.

Apelację można oprzeć na zarzutach naruszenia prawa materialnego przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe jego zastosowanie.

Naruszenie prawa materialnego przez jego błędną wykładnię polega na wadliwym określeniu treści norm prawnych wynikających z przepisów prawa materialnego, natomiast naruszenie prawa materialnego przez jego niewłaściwe zastosowanie może mieć postać błędnej subsumcji. Wadliwa subsumcja wyraża się w niezgodności między ustalonym stanem faktycznym a hipotezą zastosowanej normy prawnej, na błędnym przyjęciu czy zaprzeczeniu związku zachodzącego między faktem ustalonym w procesie a normą prawną (tak: wyrok SN z dnia 8 października 2002 r., IV CKN 1304/00, publ. LEX nr 78365; wyrok SN z dnia 2 kwietnia 2003 r., I CKN 160/01, publ. LEX nr 78813).

W doktrynie na ogół przyjmuje się, że naruszenie prawa przez jego niewłaściwe zastosowanie może być również efektem oparcia się na normie prawnej nieistniejącej lub przyjęcia, że nie istnieje norma obowiązująca (tzw. pogwałcenie prawa w ścisłym znaczeniu).

Oceniając zasadność podstawy apelacyjnej naruszenia prawa materialnego, należy opierać się jedynie na stanie faktycznym, który stał się podstawą zaskarżonego wyroku (tak: wyrok SN z dnia 11 grudnia 2002 r., I CKN 1315/00., publ. LEX nr 75349). W szczególności nie można skutecznie dowodzić błędu w subsumcji przez kwestionowanie prawidłowości dokonanych przez sąd ustaleń faktycznych.

Skuteczne, zatem zgłoszenie zarzutu dotyczącego naruszenia prawa materialnego wchodzi zasadniczo w rachubę tylko wtedy, gdy ustalony przez sąd pierwszej instancji stan faktyczny, będący podstawą zaskarżonego wyroku, nie budzi zastrzeżeń (tak: wyrok SN z dnia 26 marca 1997 r. II CKN 60/97, publ. OSNC 1997/9/128).

Pozwana zarzuciła naruszenie art. 509 § 1 k.c. poprzez przyjęcie, że po stronie powodowej zachodziła legitymacja czynna na podstawie zawartej z S. M. umowy cesji wierzytelności, podczas gdy S. M. nie była użytkowniczką uszkodzonego pojazdu ani wynajętego, a zatem nie posiadała ona statusu poszkodowanego w przedmiotowej sprawie, a tym samym nie mogła ona skutecznie przenieść wierzytelności stanowiącej koszty najmu pojazdu zastępczego do majątku strony powodowej.

Odnosnie tego zarzutu poczyniono już rozważania przy ocenie zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.c.

Dodać tylko trzeba, że istotnie w niniejszej sprawie legitymacja czynna strony powodowej do dochodzenia roszczenia z tytułu najmu pojazdu zastępczego wynika z umowy cesji wierzytelności z 26 czerwca 2019 r. (k. 22) zawartej z poszkodowaną S. M. działającą imieniem własnym i drugiej współwłaścicielki D. S. (1) (k. 12 w zw. z k. 84-85).

Przelew wierzytelności jest umową, z mocy której wierzyciel-cedent przenosi na nabywcę-cesjonariusza wierzytelność przysługującą mu wobec dłużnika. Przepis art. 509 § 2 k.c. wskazuje bowiem, iż wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki.

Przeniesienie wierzytelności z majątku cedenta do majątku cesjonariusza jest skutkiem rozporządzenia nią przez dotychczasowego wierzyciela.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego nie budzi wątpliwości, że przedmiotem cesji może być wierzytelność odszkodowawcza (tak: uchwała SN z dnia 7 maja 2009 r., III CZP 18/09, publ. OSNC 2010, Nr 1, poz. 11, wyroki SN z dnia 9 marca 2018 r., I CSK 197/17, nie publ., z dnia 25 maja 2016 r., V CSK 579/15, publ. OSNC-ZD/2017, nr D, poz. 61, z dnia 22 stycznia 2015 r., I CSK 694/13, nie publ., z dnia 23 stycznia 2013 r., sygn. akt I CSK 296/12, nie publ., z dnia 12 maja 1980 r., I CR 110/80 nie publ., oraz postanowienie SN z dnia 24 listopada 2017 r., sygn. akt III CZP 61/16, publ. OSNC 2018, Nr 11, poz. 108).

W wyniku przelewu przechodzi zatem na nabywcę ogół uprawnień przysługujących dotychczasowemu wierzycielowi, który zostaje wyłączony ze stosunku zobowiązaniowego, jaki go wiązał z dłużnikiem. Wierzytelność przechodzi na nabywcę w takim stanie, w jakim była w chwili zawarcia umowy o przelew, a więc ze wszystkimi związanymi z nią prawami i brakami (np. przedawnieniem).

Oznacza to, że w wyniku cesji sytuacja prawna dłużnika (w okolicznościach niniejszej sprawy strony pozwanej – jako ubezpieczyciela OC sprawcy szkody komunikacyjnej) nie zmienia się co do zakresu odpowiedzialności. Wierzytelność nie ulega zmianie. Dochodzi tylko do jej modyfikacji podmiotowej. W miejsce dotychczasowego wierzyciela wchodzi bowiem osoba trzecia (nabywca wierzytelności – powód), co jest skutkiem przelewu.

Strona powodowa ostatecznie nabywa wierzytelność w takiej treści, jaka przysługiwałaby on zbywcy (tak: wyrok SN z 5 września 2001 r., I CKN 379/00, publ. LEX nr 52661).

Bezzasadny jest zarzut naruszenia art. 361 § 1 k.c. poprzez błędną wykładnię prowadzącą do przyjęcia, że okres najmu pojazdu zastępczego w wymiarze 36 dni pozostawał uzasadniony, a poniesione z tego tytułu koszty pozostają w normalnym związku przyczynowym ze zdarzeniem z dnia 19 czerwca 2019 r.

Podobnie bezzasadny jest zarzut art. 826 § 1 k.c. w zw. z art. 16 ust. 1 pkt. 2 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, (...) i (...) w zw. z art. 354 § 2 k.c. poprzez ich niezastosowanie, a w konsekwencji obciążenie pozwanej obowiązkiem odszkodowawczym za okres najmu pojazdu zastępczego wykraczający poza normalne następstwa zdarzenia z dnia 19 czerwca 2019 r.

Pozwana odpowiada wobec strony powodowej jako ubezpieczyciel odpowiedzialności cywilnej osoby, która jako posiadacz samoistny mechanicznego środka komunikacji wyrządziła szkodę w mieniu w związku z ruchem tego środka komunikacji (art. 822 § 1 k.c. i art. 19 ust. 1 ustawy z 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych w zw. z art. 436 § 2 k.c. zw. z art. 415 k.c.).

Z dyspozycji art. 822 § 1 k.c. wynika, że obowiązek ubezpieczyciela odpowiedzialności cywilnej polega na zapłacie określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone przez ubezpieczonego osobom trzecim, a więc na spełnieniu świadczenia pieniężnego.

Uszkodzenie pojazdu w wyniku wypadku komunikacyjnego powoduje, że w majątku właściciela pojazdu uszkodzonego powstaje szkoda. Wartość tej szkody wyraża kwota, jaką właściciel pojazdu musi wyłożyć, aby przywrócić swój pojazd do stanu przed wypadkiem.

Odszkodowanie przysługujące od ubezpieczyciela odpowiedzialności cywilnej za uszkodzenie pojazdu mechanicznego obejmuje celowe, niezbędne i ekonomicznie uzasadnione koszty naprawy pojazdu, ustalone według cen występujących na lokalnym rynku (uchwała SN z dnia 13 czerwca 2003 r., III CZP 32/03, publ. Biul. SN 2003/6/4), przy czym poszkodowanemu należy się nie tylko zwrot poczynionych przez niego przy tej naprawie nakładów, ale i zwrot robocizny z uwzględnieniem przyjętych, z reguły w miejscu zamieszkania, stawek robocizny za tego rodzaju usługi (wyrok SN z dnia 11 grudnia 1997 r., I CKN 385/97, publ. LEX nr 50530).

Jak już wyżej wskazano Sąd Okręgowy w składzie rozpoznającym niniejszą apelację podziela pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w uchwale z dnia 17 listopada 2011 r., III CZP 5/11, LEX nr 1011468, iż odpowiedzialność ubezpieczyciela obejmuje również wydatki na najem pojazdu zastępczego, o ile są celowe i ekonomicznie uzasadnione.

Art. 361 k.c. wprowadza zasadę pełnego odszkodowania, przejawiającą się tym, że powinno ono odpowiadać wysokości doznanej przez poszkodowanego szkody i rekompensować uszczerbek w jego majątku.

Podstawową funkcją odszkodowania jest zatem kompensacja w granicach adekwatnego związku przyczynowego.

Oceny, czy poniesienie określonych kosztów mieści się w ramach szkody i normalnego związku przyczynowego należy dokonywać na podstawie indywidualnej sytuacji poszkodowanego i konkretnych okoliczności sprawy (tak: uzasadnienie wyroku SN z dnia 16 maja 2002 r., V CKN 1273/00).

Szkoda rozumiana jako uszczerbek majątkowy może mieć bowiem dwojaką postać - szkody rzeczywistej oraz utraty korzyści.

Koszty i wydatki poniesione w związku ze zdarzeniem wyrządzającym szkodę mogą być uznane za jedną z postaci szkody rzeczywistej. Uzasadnienie objęcia wydatków i kosztów pojęciem szkody, wynika z obowiązującej na gruncie prawa polskiego koncepcji szkody różnicowej, zgodnie z którą szkodę stanowi różnica między stanem majątku poszkodowanego, który powstał po nastąpieniu zdarzenia powodującego uszczerbek, a stanem jaki by istniał, gdyby to zdarzenie nie nastąpiło. Wydatki zmierzające do ograniczenia lub wyłączenia szkody, byleby były celowe i wystarczająco uzasadnione, stanowią stratę, o której mowa w art. 361 § 2 k.c., gdyż prowadzą do zmniejszenia aktywów albo zwiększenia pasywów.

Ocena, czy koszty najmu pojazdu zastępczego poniesione przez poszkodowanego w postępowaniu likwidacyjnym mieszczą się w ramach szkody i normalnego związku przyczynowego winna być dokonywana na podstawie konkretnych okoliczności sprawy, a w szczególności po dokonaniu oceny, czy poniesienie tego wydatku było obiektywnie uzasadnione i konieczne.

Skoro najem pojazdu zastępczego był uzasadniony przez 36 dni (na co wpływ miała postawa pozwanej prezentowana w postępowaniu likwidacyjnym), to z tego tytułu uzasadniona jest zasądzona kwota 1519,05 zł przy przyjęciu stawki dziennej 116,85 zł brutto. Kwota ta stanowi różnicę między kwota należną 4206,60 zł (36 dni x 116,85 zł/doba) a kwota dotychczas wypłaconą przez pozwaną – 2687,55 zł w dniu 13 sierpnia 2019 r. (k. 25-26).

W apelacji pozwana nie kwestionowała stawki 116,85 zł brutto za dobę (95 zł netto za dobę).

Taką stawkę zresztą pozwana przyjęła wypłacając z tytułu najmu pojazdu zastępczego za 23 dni kwotę 2687,55 zł w dniu 13 sierpnia 2019 r. (k. 25-26).

W tych okolicznościach Sąd Okręgowy orzekł jak w pkt. 2 sentencji na podstawie art. 385 k.p.c. oddalając apelację pozwanej w przeważającej części jako bezzasadną

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy orzekł jak w pkt. 2 sentencji na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c.

Wartość przedmiotu zaskarżenia wynosiła 1520 zł (k. 160), a apelacja pozwanej została oddalona w całości (nie licząc jedynie niewielkiej zmiany w zakresie daty początkowej naliczania odsetek).

Sąd pozwaną obciąża obowiązek zwrotu stronie powodowej kosztów postępowania apelacyjnego.

Na koszty postępowania apelacyjnego złożyło się wynagrodzenie profesjonalnego pełnomocnika strony pozwanej ustalone na podstawie § 2 pkt. 3 w zw. z § 10 ust. 1 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jednolity Dz.U. 2018 poz. 265) w kwocie 450 zł (50 % z 900 zł)

(...)

Sygn. akt III Ca 366/21

ZARZĄDZENIE

1. odnotować uzasadnienie
2. odpis wyroku z uzasadnieniem przesłać do wiadomości pełnomocnikowi strony pozwanej
3. kal. 7 dni

N. dnia 02 lipca 2021 r.

(...)